

gospodje, ki niso več mastno plačani komisariji pri Trboveljski družbi, kot je gospod Prepeluh. V pravični ureditvi razmer med vsemi stanovi pa bo mir in zadovoljnost vseh, ker kmet hoče miru in pravice. —

Proti Hrvatoma.

Kmetijci v Sloveniji očitajo SLS, da je šla v vlado, ki je proti Hrvatoma. Zakaj bi naj bila sedanja vlada — proti-hrvatska, seveda ne povedo. SLS je pred leti, ko je bila vabljen, naj gre v vlado z radikali, to odklonila, češ, da brez Hrvatov ne gre v vlado. SLS je priborila Hrvatoma, posebno radičevcem veljavnost njihovih mandatov, ona jim je pripravila pot v Beograd, ona je žrtvovala dostikrat lastne interese ter se izpostavila za koristi Hrvaške. Ko pa je Radič prišel v vlado — kaj pa je on napravil za Slovenijo? Seveda za Pucljevce in njegove agente že, da jim je dal mastne službe, toda za Slovenijo ni storil ničesar. To ja, da je hotel Prekmurje odtrgati od Slovenije in ga priklopiti Hrvaški. To tudi, da je vsemogoče urade za Slovenijo centraliziral v Zagrebu, ter je hotel vso Slovenijo le kot del Hrvaške napraviti. Zaradi tega je postavil v Prekmurju pri zadnjih oblastnih volitvah posebno kandidatno listo proti Pucljevi slovenski. Tedaj je bil tudi Puclj sam proti Hrvatoma. Zdej jim že zopet hlapčuje. Ve pa naj, da naš kmet ne mara hlapčevati, ne Beogradu, ne Zagrebu, pač pa bo v Sloveniji odločeval on po svojih kmetijskih zastopnikih v obeh oblastnih skupščinah. —

Puceljeva železnica.

Pucelj pravi, da je vse njegova zasluga, da se bo gradila železnica iz Slovenije do morja. Pravi, da se SLS diči z njegovim pavovim perjem. Povdariti pa moramo, da če se že tako baha kakor pav, da perja nima več, da bi se mogel kdo z njim dičiti. »Kmetijski list« mu je že celega izčul. Je res nerodno, če se tako zgodi: Pucelj govori, SLS pa dela. Pa menda bo glavni le tisti, ki se je dela lotil. —

Sam Pucelj piše o veronauku.

Verjamemo, da je Puclju težko, ko je sedanji minister dr. Kulovec zopet odredil, naj se na enoletni vinarski in sadjarski šoli zopet poučuje veronauk, katerega je preje on dal odpraviti. V »Kmetijskem listu« sam piše, da je laž, da bi se za časa njegovega ministirovanja odpravil veronauk na tej šoli. Ima pa gospod res kratek spomin. Zato danes še enkrat navajamo datume in številke:

Iz kmetijskega ministrstva, kjer je ministroval g. Pucelj, je dne 17. avgusta 1926, št. 35.659-II, izšel odlok, s katerim se je ukinil veronauk na vseh šolah, kjer sploh odločuje kmetijsko ministrstvo. To se je tudi povsod izvršilo. V Maribor, pa dotični odlok ni prišel. Ker ni prišel, nihče o njem ni izvedel in tako je dosednji katehet hodil še nadalje poučevati veronauk v mariborsko kmetijsko šolo (specialno vinarski in sadjarski šoli). — Dne 16. nov. 1926, št. 48.799-II, pa je ministrstvo sporočilo, da to ni v smislu prejšnjega odloka. Ker pa vodstvo šole odloka še sploh ni prejelo, se je z novim odlokom z dne 8. dec. 1926, št. 52.045-II, ponovno odredilo, da se mora prekiniti verouk, vsled česar je prenehalo poučevanje verouka.

To je eno. Potem pa vprašanje, zakaj se ni verouk takoj 1. februarja uvedel, ko je dr. Kulovec minister postal? Odgovorimo mu, da se je takoj vložila prošnja in ko je po uradni poti prišla v Beograd, jo je gospod minister takoj rešil, zato je prišla v dveh mesecih nazaj, če tudi rešitve takih zadev hodijo dolge mesece. —

In tretje je, da ni šlo ne prvič in ne drugič zaradi honorarja, ker je to vprašanje tudi zdaj ostalo nerešeno, in se je le načelno dovolilo zopet vpeljati veronauk na to šolo.

Ker »Kmetijski list« piše, da je Pucelj lepo opravil velikonočno spoved, mu zdaj le še svetujemo, naj se tudi poboljša in naj piše tako, kakor je res. —

Dr. Žerjav — izdajalec Slovenije.

Kaj takega pa je le dr. Žerjav mogel storiti. V svojih listih doma piše, da SLS ni ničesar za Slovenijo dosegla, v

Beogradu pa je v srbskem listu napisal članek, kjer je začel Srbe hujskati, naj vendar ne dajejo toliko pravic in olajšav Sloveniji. Dejal je, da je že izjemno stanje v Sloveniji, ker bo ta imela vse večje predprave, kot druge cele srbske pokrajine. Ne le, da je tako početje samo na sebi grdo in nepošteno, če govorijo tu tako v Beogradu pa drugače, je poleg tega še naravnost izdajalsko. Slovenija ne dobiva zdaj nikakih predprav, ampak le svoje pravice, kakor ji gredo. In če bo kedaj dobila, česar druge pokrajine ne bodo dobile, se naj pa pomisli, da je tudi plačevala, kakor druge pokrajine niso! To Žerjavovo početje pa naj si zapomnijo vsi tisti, ki so še zaupali SDS. — Izdajavec ne bo naš narod podpiral! —

Državna politika.

NOVA VLADA.

Dasi je prejšnja vlada vršila državne posle v najboljšem redu, pripravila in izglasovala proračun, ter se odločila, da bo šla na veliko delo gospodarskega in socialnega ozdravljenja, je vendar zopet prišlo do izpremembe. Ker je naše politično življenje v Beogradu kakor aprilsko vreme, zato se ne more takoj reči, od katere strani je priplaval veter, da je vlado strmoglavil proti volji predsednika Uzunovića in brez vprašanja radikalnega kluba. Vmes je posegla močna roka, ki mora biti vsaj tako močna, kot je parlament, ker je vlada padla izven parlamenta. Nova vlada šteje 13 ministrov, 5 mest je ostalo nezasedenih, ker se je pričakovalo, da pojde SLS v vlado, kar pa se ni zgodilo. Listi pišejo, da se bo SLS še-le odločila, kako sodelovati v novi kombinaciji. Nova vlada ima sledeče člane: Velja Vukičević (radikal-Jovanovićev) ministrijski predsednik, minister notranjih del in zastopnik ministra prosvete. Voja Marinković (demokrat-Davidovićev) minister zunanje politike, Bogdan Marković (radikal iz prejšnje vlade) finančni minister. Milan Srškić (radikal) minister pravde in zastopnik ministra vere. Krsta Kumanudi (demokrat-Davidovićev, beograjski župan) minister za šume in rude in zastopnik ministra za izenačenje zakonov. Dr. Ilija Šumenković, minister javnih del. Dr. Aleksander Mijović, minister socialne politike. Dr. Vlada Andrić, minister agrarne reforme in zastopnik ministrstva zdravja. Dr. Mehmed Spaho (musliman-Davidovićev) minister trgovine in industrije. Svetozar Stanković, minister kmetijstva in zastopnik ministra pošte. Dr. Ninko Perić, minister brez posebnega delokroga. V tej vladi je 6 radikalov, 5 članov Demokratske zajednice (4 demokrati in en musliman) ter dva generala. Novi ministri so po zapri-segi takoj prevzeli posel.

Ali delovna ali volilna vlada? Dasi se splošno govori, da bo ta vlada izvedla nove volitve, je vendar to le govorjenje, ki ne bo odgovarjalo resnici. Demokrati in radikali sta prehuda konkurenta v Srbiji, kjer niso najbolj svobodne volitve, da bi skupaj izvajali vodstvo teh volitev. Gre gotovo za čisto kaj drugega.

Narodna skupščina odgojena do 1. avgusta. Takoj, ko je nova vlada prisegla, je kralj podpisal ukaz, da se Narodna skupščina skliče še le 1. avgusta t. l. Ta vlada sedaj, kot je sestavljena, nima večine v skupščini, zato seveda je morala seči po tem sredstvu samoderstva, drugače bi že 19. t. m., stara komaj 2 dni, padla. Že iz tega sledi, da sedanja vlada ni močna. Še bolj pa, ako vemo, da jo sestavljata dve popolnoma si nasprotujoči stranki v Srbiji. Ti dve stranki imata vsaka svoje uradništvo, kadar pride ena na vlado, mora drugo uradništvo iti in pride uradništvo te vladajoče stranke v urade. Kadar nastopi druga stranka, tedaj se zopet vse uradništvo menja. Zato je verjetno, da dolgo ta sloga Srbov iz bivše kraljevine ne bo držala, ako se vlada ne razširi na stranke iz prečasnih krajev. Ker pa smo prejeli o tem še le prva poročila, ko za Veliko noč niso listi izšli, bomo o tej izpremembi prihodnjič več poročali.

kri ter kletev, ravno to bi rad zaupal radovednim čitateljem »Slov. Gospodarja« v naslednjih vrstah.

Vstajenje pri Sv. Kati je začelo oznanjati že koj na veliko soboto popoldne gromenje topičev. Zagorci so med seboj naravnost tekmovali, kateri bo spustil to popoldne v zrak več smodnika.

Proti četrti uri so napolnili plac (trg) pred farno cerkvijo sv. Katarine otroci v res belo prepranih hodnih robačah, lepo snažno oblečeni fantje ter dekleta in seveda tudi odrasli seljaški narod z nami, radovednimi Stajerci vred. Malo pred peto uro so prinesli pred glavna cerkvena vrata štiri najbolj premožni ter ugledni Zagorci nebo. Če je še bila velika sobota tako solčno lepa, da se je kadil prah po kolovozih, zagorski nebonešo so imeli nove in na visoko zavahane hlače. Sam sem slišal na lastna ušesa, ko je zbral občinski pandur te štiri seljake, je rekel naj-vplivnejši med njimi:

»Podsucimo si gače, idemo neba nosit.« Po vojaško se je sklonila četvorica, zavihala prav na visoko hlače in hajdi v cerkev po nebo. Pred nebo se je razporedila 16 mož broječa katarinška banda (godba) na pleh ter boben, za nebo je čakal na gospoda plebana šolnik (Zagorci pravijo školnik) s peveci ter pevskami.

Izpred božjega groba se je oglasil gromoviti glas katarinškega starega gospoda plebana: Kralj nebesni ... Ministranti, bogzna koliko jih je bilo, so zazvončkali, školnik in pevski zbor je nadaljeval od gospoda plebana započeto velikonočno pesem, pod nebo se je prikazala monštranca. Pri pogledu na vstalega Zveličarja, so poklekli vsi Zagorci, se globoko poklonili, trkali na prsa in ponavljali za plebanom ter peveci: Kralj nebesni ...

Ko je bilo končano res ganljivo lepo počestčenje vstalega nebeškega Kralja, je udaril mustačasti muzikaš Stefek na veliki boben, banda je nastavila pihala, pleban ter školnik sta zaprla usta, Zagorci so vstali, banda je zavisrala prav poskočno, začela se je dolga — dolga procesija otrok, odrasle mladine, mož in žen navzdol po katarinškem placu.

Banda je odsvirala prvi komad, oglasila sta se takoj g. pleban ter školnik z novo kitico o alabi nebeškega

V DRUGIH DRŽAVAH.

Italija noče pogajanj s Jugoslavijo. Ker je Italija upala, da se je že pozabilo na njeno prvotno laž o pripravah Jugoslavije, je zdaj, ko bi se naj pogajanja začela, izjavila, da se ne bo pogajala, ker noče z Jugoslavijo gledati Albanije nobene razprave. Istočasno pa italijenski listi pišejo, da Jugoslavija in Francija pripravljata skupen nastop zoper Italijo. Upati pa je, da bo Italija tudi s tem načrtom propadla in da bo že dobila odgovor za vse te svoje laži.

Italijansko-ogrski dogovor je prav slabo vplival na Rumunijo, ki ima tudi dogovor z Italijo. Ta je zdaj napravila enak dogovor z Ogrsko zoper Rumunijo, kakor ga ima Rumunija zoper Ogrsko. Veliko poštenosti ni v takem početju, zato se je posebno na Rumunskem zelo ohladilo razpoloženje za Italijo. —

Na Rumunskem so se tudi drugače razmere že precej poglele, ker je kralju Ferdinandu bolezen toliko popustila, da se ni bati že zdaj najhujšega. Tudi zunanje politični položaj je zelo vplival na pomirjenje notranjopolitičnih sporov. —

Rusija in Jugoslavija se zblížujeta. To je za nas zelo veselo poročilo, ker vemo, da bo velika Rusija naša dobra zaslomba, ker nam Rusija nudi popolno pomoč zoper Italijo, da bo ta rogovilež Mussolini malo bolj miren. Dasi se za notranjopolitične razmere v Rusiji ne moremo zavzemati, je vendar želeli, da se to zblízanje med obema državama kar najbolj pospeši.

Dogodki na Kitajskem niso povsem jasni. Poročila si zelo nasprotujejo. Boj se vrši še vedno, in sicer huje kot do zdaj, med severno in kantonsko armado. Rusija je pripravljala pohod na Kitajsko. Enako so tudi druge države odposlale svoje ladje in zrakoplove, da jih imajo za vsak slučaj v bližini. Boj gotovo še ne bo kmalu končan.

Moderno preganjanje kristjanov se vrši v Ameriki, kjer se je osnovala posebna organizacija Ku-kluks-klan, katere po skrivnem mori kristjane in jih napada, ruši tudi cerkve itd. Ameriška vlada bo zato na zahtevo katoličanov začela to organizacijo kot zločinsko tolpo preganjati. —

Kaj je novega?

Sveti obred umivanja nog je izvršil prevzvišeni vladika lavantinski na letošnji veliki četrtki pri dvanajstih starčkih, katerih imena so: Janez Berglez 79 let star, Al. Deutscher 62, Janez Drevenšek 65, Stefan Feigl 65, Jurij Gorjup 73, Franc Gsellmann 60, Janez Karmel 74, Jakob Mahanec 88, Janez Pušnik 63, Jožef Šerbela 77, Jakob Škofič 76 in Matija Zmave 70. Skupna starost teh »apostolov« znaša 852 let.

Opasna vlomilska banda pod ključem. Maribor je že več mesecev vznemirjala tolpa vlomilcev, ki je izvršila zlasti po zimi več drznih vlomov. Vlomljeno je bilo dvakrat v tovarno čokolade »Mirim« v prostore elektro-tehnične tvrdke Sprager, najdrznejši pa so bili vlom v gostilne. Ni bilo skoro gostilne v mestu, ki bi je ne bili vlomilci obiskali. Policija je bila neprestano na delu, vendar so imeli vlomilci srečo in jim dolgo nihče ni mogel do živga. Končno pa jih je spravil v roke policije slučaj, s katerim niso računali. Nemalo zasluge ima pri tem novi policijski pes, ki ga ima mariborski policijski komisariat šele nekaj mesecev, pa se je sijajno obnesel že pri prvi preizkušnji. V gostilno v Strmi ulici je bil v noči od nedelje na ponedeljek izvršen vlom. Storilec se je pri tem obrezal na steklenih vratih v roko ter je močno krvavel. Policija je pripeljala takoj, ko je bila v ponedeljek na vse zgodaj o vlovu obveščena, na lice mesta psa, ki je šel za svedo sledjo ter vodil detektiva do neke samotne hiše, ležeče kakih 15 minut izven mesta. Hiša je bila obkoljena in prebivalci aretirani. V njih so dobili vlomilce, katere so že toliko mesecev zasledovali.

Kralja in od zadaj je molil goreče in na ves glas v skoraj nepregledni vrsti neprisljano verni hrvaški narod. Godba, petje, molitev, pritrkavanje zvonov — vse to je bilo kakor triletni ure velikonočno svečano in je ganilo vsakega, ki je gledal prvič razvoj res veličastne katarinške procesije.

Procesija se je pomikala navzdol po trgu in zavila nazaj proti cerkvi. Več nego moških je bilo pri vstajenju tudi na Hrvatskem žensk. Fantje in moške so lezli že navzgor po placu in nazaj proti cerkvi, dekleta in žene pa še le navzdol in tedaj je prišlo vsikdar do usodepolnega srečanja. Kakor hitro so prišli zagorski fantalini mimo deklet in žen, so potegnili iz žepov pistole, jih namerili ženskam pod noge, razleglo se je pokanje, temu je sledil krik prestrašenega ženskega spola, tu je odtrgalo enemu prst na roki, drugemu že dva, tretjemu je posmodil smodnik obraz, četrti je že bežal na vso sapo po placu proti občinskemu vodnjaku z okrvavljeno roko, molitev je nehala, istotako petje, čuti je bilo le še udarce velikega bobna, pleban se je tresel pod nebo od jeze in meste: Kralj nebesni ... je vrel iz ogorčenih prs: Proklete gadine, magarci, da bi vam le potrgalo poleg prstov še glave! Pandur je rotil fantaline, jim grozil, a vse zaman, ker sam se jih ni upal lotiti, saj jih je bilo na stotine. Še pred minutami tako slovesno pobožna procesija Vstajenja, je zdrknila na mah na čisto navadno bojno poljano, kjer se strelja, kadi prah, kriči, kolne ter tekajo ranjenci v krvi sem ter tja, iskajoč prve pomoči. Kakor so klečali verni Zagorci ob začetku procesije na tleh v vsej ponižni pobožnosti, peli in molili, tako jih je minulo pri poku pištol in ženskem kriku Boga moleče razpoloženje, so se krohotali na glas, bodrili neustrašene strelce in se seve psovali med seboj z vsemi mogočimi priimki iz pekla ter živalstva. Enkrat po šesti uri je postavil g. pleban na veliki oltar monštranco, nebonešci so si odvihali na visoko podsukane hlače in jo odkurili tudi oni navzdol po placu, kjer je svirala v krogu stoječa banda, krog nje so pa nabijali fantini pištole, streljali v tla proti kričečim ženskam, krog občinskega vodnjaka se je kar drenjalo raznih ranjencev na rokah in po obrazu ...

(Dalje prihodnjič.)

da se je združil z rokovnjači neke v sedmograjskih go-vah. Nihče ni vedel nič gotovega.

Za njim je ostala samo povest in ta-le pesem:

»Jaška godca glas gre v deveto vas,
Jaška več ne bo, glas ostal še bol«
(Konec.)

Januš Golec:

Vstajenje v hrvatskem Zagorju.

Bog je obdaril to revno hrvaško Zagorje z obilico »trok«, s katerimi se smelo ponaša vsaka družina. Pred vsako zagorsko bajto ugledaš celo kopico bosonogih srajčnikov in se ločijo deklice od fantkov po tem, da ima dečko poleg hodne srajce — edinega oblačila, še klobuček na glavi, dekletce pa še tega ne. Po zimi in poleti se podi bosonoga hrvaška deca okrog v zamazanih hodnih dolgih srajcah; le veliki teden jih mati prepere, da so lahko pri svečanosti Vstajenja v belih robačah in fantki pod kolikor mogoče novimi klobuki.

Tako proti štirinajstemu letu zleze zagorski Hrvatek iz hodne robače in smukne v hlače. Zagorec v hlačah sme med moško mladino in dobiva s časom fantovske pravice, ki so pri Hrvatih veliko bolj zgodne nego na Stajerskem.

S sigurnostjo lahko trdim, da ima malokateri narod v tako visokih časih praznik Vstajenja kakor ravno hrvaški Zagorec. Da je snažna za velikonočne praznike deca, po možnosti v novini oče ter mati, pečen puran na mizi in zraven tega polič zagorske vinske kislice, za tem prazničnim ciljem so osredotočene celotne skrbi zagorskega seljaka.

Mi Obsotelčani smo se udeleževali vsako leto Vstajenja pri sosedni hrvaški Sv. Katarini, ki se je vršilo na veliko soboto proti večeru. To zagorsko Vstajenje je bila posebnost, ki je vlekla nas Stajerce ne iz pobožnosti, ampak radi tega, ker se je započeta z gorečo molitvijo, navdušenim petjem ter gromčo godbo, končavala s krvjo ter kletvijo. Tako je pač bilo za mojih mladih let; danes ni več in je ravno Vstajenje pri Sv. Katarini vzgled prave krščanske molitve ter navdušenosti za ustalega Zveličarja. Kako sta izginili pri Katarinčanih iz velikonočne procesije

G. župnik Janko Ilc umrl. V Ribnici na Kranjskem je umrl na očetovem domu g. župnik iz Ruš Janko Ilc. Pred enim dobrim tednom se je peljal, sam težko bolan, k pogrebu svojega rajnega očeta v Ribnico, a se ni več vrnil na svojo župnijo, ampak so ga pokopali v rojstni fari ta četrtak. Blagopokojni je bil znan vsem duhovnim sotočarjem po svoji veseli naravi, zgovornosti, darežljivosti ter gostoljubnosti. Bil je tudi strasten in dober lovec, ki je slovel v pohorskih lovskih krogih. Ne zapušča prav nobenega denarnega premoženja, pač pa najboljši ter časten spomin med sotočarji in med vsemi, ki so poznali njegovo veselo in skoz in skoz blago dušo. Kot sin ribniške matere je bil neustrašen narodnjak pod rajno Avstrijo, ko je bila cela Dravska dolina nevarno nemškutarska. Nemškutarji iz Ruš so se zmožili nad rajnim Jankom ob izbruhu svetovne vojne, ko je moral tudi on — žrtev podlega ovačstva z drugimi narodno zavednimi Rušani v verigah v ječo graškega garnizijskega zapora. Rajni je bil rojen 23. novembra 1877 v Ribnici na Kranjskem. V mašnika je bil posvečen v Mariboru 1902. Kaplanoval je v Podsredi, Koprivnici, zopet v Podsredi, Šmarju pri Jelšah, v St. Pavlu pri Prebodu, kjer je bil kaplan in provizor, kaplan v Rušah in tamkaj je postal župnik 1. 1920. Bodi mu lahka zemlja slovenska in med sotočarji, znanci, prijatelji ter verniki mu ostani trajno časten in hvaležen spomin!

Misijonar veleč. g. Franc Kitak ř. V pondeljek, dne 18. aprila, proti polnoči je umrl v celjski javni bolnici veleč. g. misijonar, zlatomašnik in duh. svetovalec Franc Kitak. Rojen v Rogatcu 29. oktobra 1849, posvečen v Gradcu kot tretjeletnik je služil najprej 13 let v sekovski škofiji, poslednjič kot provizor na Kapli (1881—1887); potem je prestopil v lavantinsko škofijo in je bil provizor pri Sv. Ožbalu ob Dravi. Otdod je leta 1889. prestopil k misijonarjem sv. Vincencija Pavlanskega in pridno deloval kot misijonar na raznih župnijah na Slovenskem in še pred kratkim v Novi cerkvi, kjer je dobil pljučnice, na kateri je tudi umrl. Bil je izmed najpriljubljenejših slov. lazaristov, večkrat pri Sv. Jožefu nad Celjem, tukaj tudi superijor in slednjič asistent. Pogreb blagopokojnega se vrši v četrtek, 21. t. m., popoldne ob 3. uri iz bolnice na okoliško pokopališče, kjer imajo lazaristi svojo grobnico. R. I. P.!

Sattnerjev zbor je priredil v zadnjih mesecih več dobro uspešnih koncertov, in to po raznih krajih. Dne 27. marca je gostoval v Celju, kjer je izvajal zelo bogat program prelepe cerkvene glasbe. Sprejem sivolasega godbenika je bil tamkaj nadvse veličasten. Pričakovala ga je lepa množica častilcev. Ob 4. uri se je vršil koncert, kjer je bila velika cerkev do zadnjega kotička nabito polna. Vsi navzoči so se divili nad lepoto cerkvene pesmi ter občudovali krasno interpretacijo. Saj slovi kot najboljši cerkveni zbor, ki ima kot vodjo umetnika Sattnerja. Njegov zbor prednjači v čisti izgovorjavi besedila, nianstranju, dinamičnih postopih, skratka, zbor pevk in pevcev, ki so v to poklicani. — Pričakujemo tudi Mariborčani, da nas bodo zadivili s svojim izvajanjem, posebno ko gre za veliko delo Beethovenovo C-dur-mašo. Imeli bomo priliko, slišati poleg »Devete« še eno njegovih večjih cerkvenih del ter uživati njegovo udeleževanje na polju cerkvene glasbe. Prihitite in nudite nam užitekopolni večer! — Vstopnice pri g. Höferju in v Cirilovi prodajalni (poleg franc. cerkve).

Cerkveni koncert. P. Hugolin Sattnerjev cerkveni zbor franc. župnije Marijinega Oznanenja v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 24. aprila, ob 6. uri zvečer v tukajšnji franciškanski baziliki Matere Milosti cerkveni koncert s sledečim vspevom: Dr. Bunc: Spomini se. P. H. Sattner: Marija, kako si lepa... s spremljevanjem orkestra. Kot glavna točka pa se bo izvajala L. van Beethovnova C-dur-maša za zbor, soli in orkester. Koncert se začne točno ob 6. uri. P. n. občinstvo se vljudo naproša, da do te ure zasede svoje prostore, ker med izvajanjem sporeda se vsa vrata v cerkev zapro. Vstopnice pri g. Höferju in v Cirilovi prodajalni poleg cerkve. Na dan koncerta pred glavnim vhodom franc. cerkve.

Brezplačno zdravljenje siromakov. Mariborska splošna bolnica razglasa sledeče: Po odredbi ministrstva narodnega zdravlja se bode vselej vršilo v splošni bolnici v Mariboru ambulatorno zdravljenje onih oseb, ki niso neobhodno potrebne bolnične oskrbe. V ambulatoriju se bode dajal svet in gotova zdravila brezplačno. Pravico do ambulatornega zdravljenja imajo vsi tisti prebivalci mesta Maribora in okolice, ki se izkažejo z ubožnim sprič-

valom pristojne občine, potrjene od davčnega oblastva, da so siromašni in da niso vključeni ali svoji člani kake bolniške blagajne in zaposleni po poselskem redu. Ambulatorni pregled se bode vršil ob pondeljkih, sredah in petkih od 16. do 16. ure v preiskovalni sobi sprejemnega oddelka splošne bolnice v Mariboru. Ambulatorij se otvori, čim prej bolnica določena brezplačna zdravila, kar bo vodstvo svoječasno objavilo. Vodja bolnice: dr. Der-novšek s. r.

Neprevidno streljanje na velikonočno soboto in nedeljo je povzročilo v Mariboru ter okolici več poškodb. — Ranjenci so se zatekli v mariborsko splošno bolnico in med neprevidnimi strelci so te-le osebe: iz hoškega Pohorja je prišel z ranjeno levo roko v bolnico 31 letni posestnik Anton Jurič, ki je bil ranjen o priliki eksplozije možnarja. V Zgor. Kungoti je pri streljanju odtrgalo tri prste na desni roki 42 letnemu posestniku Ivanu Poliču. V Rušah je smodnik razčesnil desno roko Francu Mašaku, v Sp. Kungoti je izgubil pri streljanju Robert Tepiš dva prsta na desni roki, iz Poljčan so pripeljali v mariborsko bolnico 18 letnega čevljarskega vajenca Franceta Vernika, ki ga je možnar ranil na desni nogi ter neko žensko, ki jo je neki fant iz neprevidnosti obstrelil s pištolo na roki. Tudi v Poljskavi je v soboto pri streljanju ob priliki procesije ranil možnar neko žensko na nogi. V Mariboru samem je neki deček obstrelil s pištolo 17 letnega Valterja Gačnika. Zadel ga je v oko, ki bo najbrž izgubljeno.

Detomor v Mariboru. Služkinja Dobrina, ki je služila pri kočijažu Dobrletu v Cvetlični ulici, je porodila nezakonsko dete moškega spola. Takoj po porodu je dete zadušila, nato pa je rekla, da je bilo dete mrtvorojeno. Mestni zdravnik je ugotovil nasilno smrt ter odredil raztelesenje. Mater so prepeljali v bolnico, nato pa pride pred sodišče.

Prijet golju. Mariborska policija je aretirala v Mariboru češkega državljanca Jožefa Rybara. Leta 1923 je ogoljufal transportno družbo »Merkur« za 100.000 čeških K, nakar je pobegnil v Črno goro, kjer je s tem denarjem dobro živel. Na potu skozi Dunaj je tamkajšnje rojake ogoljufal še za 75.000 Din. Sedaj se je vračal nazaj, toda v Mariboru je imel smolo. Izročili ga bodo na Češko.

Zločin? V soboto po sklepu dela v železniških delavnicah se je napolnil monter Drotovšek iz Studencev pri Mariboru s prijateljem v dalmatinsko klet ob Dravi. Pila sta do večera, Drotovšek se je vračal sam v Studence po poti tik ob Dravi, njegov prijatelj pa preko velikega mostu. Monter Drotovšek je imel v soboto seboj večjo vsoto denarja, je na najboljšem glasu in stanuje pri gospej Možiji v Studencih. Od sobote zvečer Drotovška ni bilo več na stanovanju in nikdo ga ni videl od tedaj. Prevladuje mnenje, da gre pri treznosti Drotovška za zločin.

Požar v Brezulah pri Račah. Na veliki četrtek, dne 14. t. m. je okrog 8. ure popoldne nastal požar pri posestniku Simonu Plečko v Brezulah. Bila je nevarnost, ker je bil precej močen veter, da se ogenj ne razširi na najbližje sosedo, ter se imamo zahvaliti podovski požarni brambi in nje moštvu, ki je bilo takoj na licu mesta in preprečilo vsako nevarnost. Kakor se je dognalo, so začetili ogenj otroci z velikonočnim streljanjem, ki so se skrivali za gospodarskim poslopjem. Dolžnost staršev je, da strogo pazijo na otroke in zelo značilno je tudi, kako pridejo taki paglavci do smodnika.

Ogenj. Požar je upelnil veliki teden leseno barako v Rušah, ki je stala poleg tovarne za dušik in je služila delavstvu v stanovanje. Ogenj je izbruhnil radi neprevidnosti.

Stekel pes obgrizel osem oseb. Veliki teden se je pri-tepel bogzna od kod v vas Šmiklavž pri Hočah stekel pes, ki je obgrizel samo v Šmiklavžu 6 oseb, 1 osebo iz Dobrovc, 1 iz Sikol in povrh je še napadel v Šmiklavžu več psov. Steklega psa se je posrečilo ustreliti na Vidovičevem posestvu v Šmiklavžu. Dve od obgrizenih oseb sta že bili prepeljani v Celje v Pasteurjev zavod. Vse druge osebe, katere je napadel pes, se pozivajo, da se zglasijo nemudoma pri vodji županijskih poslov v Šmiklavžu g. Florjančiču, da ne bo zopet kateri od obgrizenih postal smrtna žrtev stekline.

Duhovniška vest. Župnijo Sv. Urban pri Ptujju je s 1. aprilom prevzel č. g. Janez Razbornik dozda župnik na Keblu, župnijo na Keblu pa č. g. Jožef Panič, dozda župnik pri Sv. Urbanu.

12% obresti — svarilo. Prejšnji teden sta se klatila dva boljše oblečena moža po ptujskem okraju in sta pri-

govarjala strankam, da naj njima zaupajo prihranke, češ, da sta poslana od državne banke in da bodo za svoje vloge prejeli 12 odstotkov obresti. Mi resno svarimo naše ljudstvo pred takimi sleparijami. Noben denarni zavod ne more danes nuditi vlagateljem 12 odstotkov obresti, ker dobivajo banke same od strank samo 14 do 15 odstotkov obresti za posojila; še manj pa more to storiti državna hi-potekarna banka, ker nudi posojila po 6 odstotkov ali malo višje. Kdor nasede ponudbi, kakršna je gornja, je slep in gluhi!

Zdravniška vest. Te dni je bil vpisan v imenik zdravniške zbornice za Slovenijo dr. Zdenko Matiašič (Maribor, Gosposka ulica 46-II), bivši asistent dr. Neuwirtha.

Smrt mladenke. Dne 24. aprila je zadela rodbino Petrovič pri Sv. Trojici v Halozah bridka izguba. Umrla je hčerka Helena v nežni dekliški starosti, stara komaj 23 let. Vsi so poznali pridno, ponižno in pobožno deklico, vse jo je rado imelo, zlasti njene tovarišice. Ostala bo vsem v najlepšem spominu. Blagi deklici svetla večna luč, žalujočim pa naše iskreno sožalje.

Smrt starega moža. Dne 9. aprila t. l. je umrl v Zva-bah, župnija Sv. Tomaž pri Ormožu g. Ivan Rajh v starosti 82 let. Bil je znan daleč na okrog kot vnet pristaš SLS. Pogreb blagega pokojnika se je vršil v torek, 13. t. m., ob navzočnosti velike množice ljudstva na pokopališču pri Sv. Tomažu. Bog mu daj večni mir in pokoj, ostali rodbini pa naše iskreno sožalje.

Umrl je v Konjicah g. Ivan Stabej, oče mariborskega občinskega svetnika in tajnika oblastne skupščine v Mariboru g. Jožeta Stabeja. Pokojnik je bil kremenit krščanski značaj, ki je užival povse obče spoštovanje. Pogreb se vrši danes, v četrtek, dopoldne. Žalujoči rodbini naše sožalje!

Velikonedeljčani, pozor! Naša pot na pokopališče je v tako slabem stanju, da je to sramota za celo župnijo. Ali se ne bi v tem oziru zamoglo z združenimi močmi kaj ukreniti in popraviti. Dobro bi bilo, ako bi domači občinski urad preprečil, da se vsaj ne bi vozilo po omenjeni poti, ker sploh ni nobena vozna cesta.

Novice iz Gajovec pri Sv. Marjeti niže Ptujja. Lansko jesen nam je Drava naredila silo, da smo morali posekati cele komplekse obdravskih gozdov ter zvoziti domov. Zato je pa po vasi bilo drv, da so ljudje začudeni izpraševali, če bomo stavili peklo, ko imamo toliko kuriva. Omejenje Drave nam je od strani vlade zagotovljeno ter se bode še ta mesec začelo delati, kar je v prvi vrsti zasluga našega poslanca g. Vesenjaka. Zato mu tem potom izrekamo svojo najlepšo zahvalo, kakor tudi vsem drugim gospodom, ki so pri tem odločevali in sodelovali. Ker nam je vožnja drv razorala ceste, smo si iste tudi lepo navozili, posebno po vasi. Pa tudi slavnostni Petkov klanec je dobil čisto drugo obliko, kar je zasluga obč. odbora, pa tudi mladega gospodarja. Sedaj bomo še morali postaviti gasilno skladišče, ko bo naša vasa imela še lepše lice. V vasi imamo sedaj tudi krasnega, jako težkega izvirnega belgijskega žreba, ki si ga je pred kratkim kupil daleč znani kmet Franc Rižnar. To bo vaščanom posebno priljubeno, pa tudi drugim konjerejem ker v celem južno-izhodnem delu ptujskega okraja ni tako lepega žreba. — Sedaj v kratkem bo tudi zopet začel obratovati dravski brod pri Zavrču. Tako bomo zopet imeli direktno zvezo z našimi »kolonijami na jugu«, z našimi vinogradi v Halozah. Sedaj pa konec, ko bode kaj novic, pa se bomo oglasili.

Pasijon v gledališču v Ptujju. Letos se je v ptujskem gledališču igral štirikrat Pasijon ter dosegel med ljudstvom brezdvoma velik uspeh. Vsak, kdor je predstavo videl, je priznal, da kaj takega v Ptujju še ni bilo. Vse predstave so bile dobro obiskane in vse je govorilo zadnje dni o lepoti Pasijona. Posebno na veliki pondeljek je bil ogromen naval, tako, da je moral marsikdo oditi, ker ni dobil prostora. Prihodnja predstava Pasijona se vrši dne 22. aprila, ob 3. uri popoldne (šolska predstava). Sklepna prireditev pa bo 24. aprila, na belo nedeljo, ob 7. uri zvečer. Vsakdo, kdor želi to prekrasno igro videti, naj se pravočasno pobriga za vstopnice.

Organistom, kateri se udeležijo 27. aprila t. l. organistovskega zborovanja v Celju, se naznanja, da je prometno ministrstvo z odl. dne 30. marca 1927, št. 21.302-27 dovolilo polovično vožnjo na železnicah direkcije Zagreb in Ljubljana. Vsak udeleženec si naj pusti kupljeni vozni listek do Celja z mokrim žigom žigosati; v Celju pa listka ne sme oddati, ker velja tudi za nazaj. Na obnem zboru pa si naj vsak oskrbi potrdilo društva, da se je zborovanja tudi res udeležil. Organisti, udeležite se tega zborovanja v častnem številu. — Odbor.

Razno iz Solčave. Telefon imamo. 13. t. m. je letela že prva beseda iz Solčave v Luče in dalje. Res, zdaj smo malo zopet v zvezi s svetom. Daj Bog, da bi še cesto začeli kmalu graditi. Sliši se, da se bo to zgodilo tekom tega meseca. Merodajne kroge prosimo, da se zavamejo za to cesto, ki je življenjskega pomena za celo Solčavo, in naj se, četudi je treba najeti posojilo, kar najhitreje gradi. — Dva kmeta, Potočnik in Pastirk, sta odšla v Kanado in pustila doma svojo družino, da rešita kmetijo dolgov. Plav lesa se je živahno pričela. Tudi pri knezovi žagi, ki jo je zlicital g. Podbrežnik iz Gornjega Grada, so začeli z 20. aprilom graditi jez. Bolje bi se nam bil ustregel omenjeni trgovec, da bi bil vzel v delo naše Solčavane, ki so dobri delavci, a nimajo posla. Pri cesti, ki bi se gradila, naj se tudi gleda na to, da zmanjšamo nezaposelnost domačega, prizadetega kraja. Orlovške srečke se pridno prodajajo. Zrebanje bo 23. junija — in to nepreklicno.

Vlomilska tolpa okoli Rogaške Slatine. V noči od 12. na 13. t. m. so neznani tatovi vdrl v delavnico ključavničarja g. Rusla pri Sv. Križu tik Slatine, pokradli železnega orodja ter se spravili nad sosedno trgovino g. Lesjaka. Odprli so železna okna ter z velikanskim drogom že izbili dve močni, železni prečki. V sled ropota so se domači zbudili; ko so lopovi to zapazili, so ubežali v Rjavico, kjer se jim je posrečilo vlomiti v trgovino z mešanim blagom gosp. Adolfa Ogrizka. Trgovino so popolnoma izropali. Vsi Slatinski in okoliški trgovci so imeli nočno stražo, posebno pred Veliko nočjo, da so se zavarovali pred tatovi.

Novice iz Razbora pri Zidanem mostu. Na svetni pondeljek je nepričakovano nemila smrt stegnila svojo koščeno roko po mladem posestniku Antonu Mastnak v Pod-

Poročila S. L. S.

Shod Slovenske ljudske stranke za okraj Sv. Lenart se vrši na vsak način v nedeljo, 24. aprila po pozni sv. maši na dvorišču Posojilnice pri Sv. Lenartu. Poročilo posl. Fr. Žebota o najnovejšem političnem položaju bo gotovo zanimivo.

Pri St. Ilju v Slov. goricah bo v nedeljo, dne 1. maja po rani sv. maši v Slovenskem domu shod Slovenske ljudske stranke, na katerem bo govoril poslanec Fr. Žebot in poslanci oblastne skupščine. Vabimo vse domačine in sosedo.

V Ptujju se vrši na belo nedeljo, dne 24. aprila, ob 10. uri dopoldne v gostilni Brenčič (Ormoška cesta) okrajni shod zaupnikov SLS, na katerem poroča g. poslanec Vesenjaj. Dnevni red: 1. Državni proračun 1927-28 in njegove izpromembe vsled vstopa SLS v vlado, 2. politično poročilo, 3. okrajne zadeve.

Na belo nedeljo, 24. t. m. se vrše shodi SLS v St. Petru na Kronske gori, St. Janžu in Pamečah. Govore poslanci: Pušenjak, J. Guzej in T. Ovčar. Shodi se vrše po maši, v Pamečah po večernicah.

St. Ilj pri Velenju. V nedeljo se je vršil pri nas shod SLS, na katerem je poročal poslanec Vl. Pušenjak o političnem položaju in delu poslancev za omlajenje pretiranih bremen in ureditev državnih financ. Zborovalci pod predsedstvom župana so izrekli zaupnico poslancu Jugoslovanskega kluba in zahvalo za delo v prid slovenskega ljudstva. Po shodu so volili z g. poslancem razpravljali o zboljšanju prejemkov rudarjev-staroupokojencev, o položaju rudnika Velenje, taksnem zakonu itd.

Naša društva.

Sv. Križ pri Mariboru. Ob 40 letnici ustanovitve našega bralnega društva priredimo v nedeljo, dne 1. maja, ob 3. uri popoldne novo opereto »Mlada Breda« in znano Aleševčovo burko: Nemški ne znajo. Pridite branitelji severne meje tisti dan v naše višave.

Muta. Orel na Muti priredi na belo nedeljo, dne 24. aprila, ob 3. uri popoldne dve dramski predstavi. Clani igrajo Finžgarjevo igro v treh dejanjih »Razvalina življenja«, naraščaj pa malo burko. Prireditve se vrši v dvorani g. Deutschmann na Muti. — Vabljeni v obilnem številu. Odbor.

Pri Sv. Barbari v Halozah namerava prirediti Slov. katol. izobraževalno društvo dne 1. maja majniško veselico. Spored: Pozdrav, deklamacija, nato žaloigra »Ljudmila« v petih dejanjih. Med pavzami in po igri sodeluje domača godba na lok. Vsi prijatelji vabljeni k ge. Bračič. Začetek točno ob 3. uri. Bog živi!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Na Jurjevo nedeljo, 24. aprila po večernici pridite na veliko tombolo Bralnega društva pri Pergerju. Okoli 400 lepih dobikov, med njimi celi seženj drv, 100 kg pšenice itd. Srečke po 3 Din. Med prosto zabavo tamburanje in petje.

Polzela. Ljudski oder ponovi na Belo nedeljo v dvorani g. Cimpermana, ob treh popoldne smeha polno komedijo v treh dejanjih »Moč uniforme«. Čisti dobiček je namenjen za nabavo novih knjig za knjižnico prosvetnega društva. Uljudno vabljeni!

Rajhenburg. Kaj pa zopet silišmo? — prireditve prosvetnega društva — da da, pa še kakšna — veste, kaj bomo igrali — tisto krasno: »Kraljično z mrtvim srcem«, in sicer na belo nedeljo, dne 24. aprila, ob treh popoldne v kaplanijski dvorani. V igri nastopi 22 igralcev — vsi v krasnih, rokoko uniformah — kakor metalčki bodo se naši malčki obračali na odr. To krasno, čarobno komedijo v štirih dejanjih uprizorijo samo otroci v starosti od 10 do 14 let. Nekaj posebnega, zato vabimo domačine in sosedo.

gorici. Zjutraj še popolnoma zdrav — popoldan mrtev. — Okrog ene ure popoldne je pestoval najmlajšega otročiča, se nenadoma zgrudi mrtev na tla, zadela ga je kap. Rajni je bil dober gospodar, odločen pristaš SLS, ter član izobraževalnega društva. S svojo ženo sta se zelo lepo razumela, take medsebojne ljubezni ko tu, je pa težko najti. Toda smrt ne izbira. Zapuška mlado ženo in štiri male otročiče. Žaljujoči ženi iskreno sožalje. — V noči na veliki četrti okrog polnoči sta vdrla dva roparja v župnišče na Razboru, prišla sta notri skozi okno nad zadnjimi vrati na hodniku. Ker je župnikova gospodinja več časa čula neko ropotanje, je šla na hodnik pogledat, kaj ropoče, opazila je takoj, stopivši iz sobe, nekoga, ki je stal pri zadnjih vratih, misleč, da je gospod župnik, vpraša, kaj dela tamkaj, v tem trenutku dotičnik nameri samokres, gospodinja v strahu odskoči korak nazaj med vrata, že počasi strel ter sfrči kroglja par centimetrov mimo glave. — Ako se ne bi bila umaknila, bi bila dobila kroglo ravno v glavo, a tako je k sreči ostala neranjena. Prestrašena skoči nazaj skozi okno, kakor tudi prestrašeni gospod župnik začne klicati na pomoč, nakar so takoj vaščani prileteli, a o roparjih ni bilo sledu več, nakrasti nista imela časa, se kar sta nakradla, sta zaradi bega morala pustiti. Ker sta pa isto noč napravila zelo veliko tatvino v St. Jurju ob Loki, se je takoj telefonično javilo orožništvu. Ob 5. uri zjutraj so ju prišli na vlak med Loko in Bregom; mislila sta jo popihati proti Zagrebu; rodom sta Hrvata. Čuje se, da se sploh nahaja tu v bližini večja banda teh delamržežev, na kar bomo obrnili vso pozornost, ter vsakega, ki se nam bo zdel sumljiv, ovadili orožništvu. — Čuje se tudi, da namerava Slov. kat. izobraževalno društvo na Razboru v kratkem nas razveseliti zopet z lepo prireditvijo. Prav tako, le tako naprej; pustni čas je pa tudi minil, se pa zopet smemo malo porazvedriti. Pravi jo pa tudi, da bomo imeli letos enkrat v kratkem času našo farno cerkev prebeljeno in preslikano, da nam bo to napravil naš vrli gospod organist. Tudi to zelo odobravamo, vsaj je res zelo potrebna. — Po tridesetih letih bomo zopet enkrat letos imeli sv. birmo na Razboru, ki se bo vršila 18. julija.

Velikonočne novice iz Pišce. Vendar se nam je izpolnila dolgoletna želja, da smo dobili nov božji grob, ki je bil postavljen pred oltarjem sv. Frančiška. Ker smo se pri njem lahko zbirali tudi v velikem številu, kakor nam do sedaj ni bilo mogoče, smo gospodu župniku še tembolj hvaležni, da nam ga je preskrbel. Izdelal pa ga je res umetniško g. Anton Črnologar, ki je letos začel v Sromljah izvrševati svojo kiparsko in slikarsko obrt. Delo je v čast mlademu mojstru in ga samo najbolj priporoča. Mogočnejši vtis je letos na nas napravilo tudi vstajenje pri novem božjem grobu in razvila se je veličastna procesija, kakor je na ta praznik še nismo videli. Ponosni smo tudi bili, da nam je nosil Zveličarja naš priljubljeni poslanec Franc Podvinski. — Še isti dan po pozni sv. maši pa smo v žalostnem sprejemu spremili k večnemu počitku Jožefa Postržin iz Podgorja, ki je v cvetu življenja zapustil svoje domače ter nas spominja, da naj mislimo tudi v mladosti na uro, ko nas pokliče Gospod.

Sreča v nesreči. V Zagrebu je sedemletni deček slošel na oknu in se sklanjal na dvorišče. V hipu mu je zmajkalo ravnotežje in je padel skozi okno. K sreči pa je pri padcu, preden je priletel na tla, zadel na vrh, na kateri se je sušilo perilo in to je zaustavilo njegov padec tako, da se mu ni pripetila najmanjša nesreča. Bil je popolnoma nepoškodovan. Preplašeni starši so dečka takoj prepeljali v bolnico, misleč, da je zadobil kake nevarne notranje poškodbe, toda zdravniki so na veliko veselje lahko ugotovili, da je ostal deček popolnoma zdrav.

Naše nove vojne ladje. Naši dve podmornici, ki se gradita v angleških ladjedelnicah, bosta v najkrajšem času dovršeni ter meseca septembra izročeni naši državi. Vsaka bo imela nosilnosti 800 ton. Razen tega je vojno ministrstvo naročilo v Franciji nadaljni dve podmornici po 640 ton. V Nemčiji je naročena večja vojna ladja tipa »vodja flotile« in dva »maata«. To je začetek izgradnje naše vojne mornarice.

Pravljice o Gralu. Po francoskih virih povedala naši mladini Anka Nikolič. Ljubljana 1927. Natisnila tiskarna Merkur (A. Sever) v Ljubljani. Cena v knjigotrštvu 20 Din. Knjižica obsega mišne pravljice o Gralu, to je o čudežni

Viničarski vestnik.

Ljutomer. V nedeljo, dne 3. aprila t. l. se je vršil redni letni občni zbor Strokovne zveze viničarjev, skupine Ljutomer. Ob 9. uri so viničarji in viničarke napolnili veliko dvorano Katoliškega doma, nakar je podpredsednik tov. Fekonja pozdravil navzoče in otvoril občni zbor. Po vzornem poročilu odbora in nadzorstva je dobil besedo tov. Rozman, tajnik zveze, ki je obravnaval načrt prostovoljnega »Vzajemnega zavarovanja« viničarjev za bolezni, nezgode, porod in slučaj smrti, kar so navzoči viharno vzeli na znanje. Nato je govoril glavni tajnik JSZ, tov. Gajšek o velevažnem koraku za vzajemno zavarovanje, o važnosti močne in dosledne viničarske organizacije. Izvajanja je občni zbor burno odobral. Nato se je izvolil odbor, in sicer razen enega, vsi ostali prejšnji odborniki pod predsedstvom tov. Fekonja Franca. V slučajnostih se je prečitala resolucija, katero so navzoči sprejeli in se je nato krasno uspel občni zbor zaključiti.

Sv. Miklavž pri Ormožu. V nedeljo, dne 3. aprila popoldne se je vršil občni zbor Strokovne zveze viničarjev tukajšnje skupine. Člani so napolnili društveno dvorano. Razpravljalo se je isto kot dopoldne v Ljutomeru. Navzoči so z navdušenjem sprejeli novi poslovnik vzajemnega zavarovanja. Nato je bila volitev odbora, nadzorstva in zaupnikov. Bili so izvoljeni vsi odborniki in zaupniki enoglasno, pod predsedstvom zveznega tajnika in oblastnega poslanca tov. Rozmana. Potem je govoril glavni tajnik JSZ tov. Gajšek o potrebi organizacije ter vzajemnosti med delavstvom. Nato je občni zbor na predlog predsednika dovolil tov. Horvatu Antonu iz Brebrovnika 300 Din podpore, ker mu je umrla v porodu žena ter zapustila dvoje majhnih otrok. Nato je pristopilo večje število članov in s tem se je lepo uspeli občni zbor zaključiti.

posodi z Zveličarjevo krvjo, o kralju Artu in njegovem omizju slavni vitezov. Te pripovedke so nastale nekako v času prvih križarskih vojsk, v 12. stoletju so postale predmet francoske pesnitve. Iz tega starofrancoskega vira so črpali vsi poznejši pesniki in pisatelji, angleški, španski, italijanski in nemški, med njimi znani nemški bavorski pesnik Wolfram von Eschenbach, ki je te pravljice presadil v naše slovenske kraje. Pisateljica je po francoski izdaji, ki je izšla l. 1922, posnela 10 pravljič ter jih v prikupljivi obliki podala slovenski mladini.

Obisk ameriških Slovencev. Poročila potovalne pisarne »Cosulich-Linija, Simon Kmetec« v Ljubljani, Miklošičeva cesta 13 naglašajo, da je pripravljenih veliko števil ameriških Slovencev za zlet v njihovo staro domovino Jugoslavijo z brzoparnikom »Presidente Wilson« preko naših, za Slovence najbližnjih luk Dubrovnik in Trst. Prvo izkrcanje bo dne 24. maja t. l., drugo dne 7. julija t. l., tretje dne 19. avgusta t. l. v Dubrovniku; v Trstu vsakokrat en dan pozneje. Vsa druga pojasnila daje brezplačno zgoraj omenjena pisarna.

Prijatelji rajnega veleč. g. arhidijakona, g. Franca Hrastelj, so zbrali v njegov spomin 500 Din za Dijaško kuhinjo v Mariboru.

Posnemanja vredno. Na sedmini po umrli Ivani Arnuž v Šetarjevi, župnija Sv. Lenart v Slov. goricah, se je nabrało za afrikanse zamorčke, kateri še tava jo temi nevere, da bi tudi njim zasijala luč Kristusovega kraljestva 106 Din. Bog naj poplača vsem darovalcem stotero. Rajni naj bo zemljica lahka; težko prizadeti družini pa naše sožalje!

Velika podoba sv. bratov Cirila in Metoda, slikana na deski v naravni velikosti ter primerna za kako kapelo ali steno na hiši, je po ceni na prodaj. Naslov pove uredništvo »Slov. Gospodarja«.

Zakaj je naša vlada morala odstopiti?

Beograd, 18. aprila.

Velik del javnosti je nemalo razburjen, ker je vlada radikalne in Slovenske ljudske stranke morala odstopiti. Prav nobenega povoda ni bilo za odstop vlade, ki je v kratki dobi dveh mesecev v celi državi, pri vseh stanovitih vsled svojega delovanja pridobila na ugledu in je uživala veliko zaupanje. Naša vlada je imela vedno lepo večino, izdelala je resen načrt za gospodarsko ozdravljenje razmer v naši državi. V dveh mesecih je vlada napravila toliko važnih sklepov, kakor nobena prejšnja vlada v več letih. Ne samo pristaši Slov. ljudske in narodno-radikalne stranke, ampak tudi druge politične stranke, osobito pa gospodarski krogi, so bili veseli uspehov in delovanja naše vlade.

Radi tega se vse čudi, zakaj je morala vlada odstopiti. Cel Beograd govori o tem. Vse povprašuje po tajinstvenem skrivnostnem vzroku padea naše vlade. Žalibog, ne smem za »Slov. Gospodarja« zapisati vseh dogodkov, ki so povzročili odstop vlade. Zadostuje menda, če povem, da se je ves boj odigral približno enako, kakor jeseni l. 1924, ko je morala odstopiti Davidovič-Koroševa vlada.

Nova vlada, ki jo je sesvil stari radikal Vukičević, nima nobene stranke za seboj. Niti radikali, niti Davidovičevci in tudi ne muslimani niso z njo zadovoljni. Vsega skupaj ima nova vlada samo kakih 50 poslancev (od 315) iz treh strank na svoji strani. Vsled tega pa tudi ta vlada ne more delati z ljudskimi zastopniki, ampak bo skušala izvajati takozvano »malo diktaturo«. Seje narodne skupščine so odložili do 1. avgusta. Ta dan namerava nova vlada razpustiti narodno skupščino in razpisati nove volitve, ki bi se vršile zadnje nedeljo oktobra.

Zanimivo je, da Jugoslovanski klub sploh ni bil povabljen k posvetovanju za sestavo nove vlade. Domneva se, da se je to zgodilo radi tega, ker sta Radič in Žerjav našo stranko na višjih mestih zadnji čas neprestano grdila in črnila. Baje je Jugoslovanski klub dosegel v dveh mesecih že preveč uspehov glede gospodarske samostojnosti (samouprave) Slovenije...

Ker je naš voditelj dr. Korošec radi boleznimi moral v začetku aprila odpotovati v tujino na zdravljenje, so bili poklicani med velikonočnimi prazniki naši poslanci v Beograd. Posvetovali smo se na velikonočno nedeljo ter ponedeljek in torek se bodo posvetovanja še celi dan nadaljevala. Od sklepov Jugoslovanskega kluba bo marsikaj odvisno. Naše ljudi v domovini pozivamo, naj se radi nenadnega, čudnega in nenaravnega preokreta političnega položaja nikar ne razburjajo. Niso izključena presenečenja, da se bo celi položaj prav kmalu zopet na bolje obrnil. Eno pa je gotovo: Jugoslovanski klub ni prav nič zakrivil sedanjega težkega položaja.

Delo oblastne skupščine v Mariboru.

Dne 20. t. m. so se zopet sestali poslanci oblastne skupščine, da priredijo prvi in začasni proračun za leto 1927. Najbolj živo sega v gospodarsko življenje in vpliva na politično življenje ravno proračun, ki pokaže gospodarske in socialne potrebe na eni strani, na drugi pa viro dohodkov, torej gospodarsko moč na drugi strani.

Oblastna skupščina ne vpelje novih davkov!

Prvo načelo pri pripravi tega prvega proračuna je bilo: nobenega novega davka, nobenih doklad. Naše ljudstvo je že itak dozda preveč obdavčeno, pa ne more prilegniti nobenega zvišanja davkov. Vsako povišanje davkov bi narodno gospodarstvo le poslabšalo in bi mu bila največja ovira v napredku. Zato se je predlog proračuna sestavil tako, da so se naštele vse tiste postavke in zadeve, ki jih je oz. bi jih morala do zdaj opravljati centralna beogradska vlada, ter se je stavilo načelo: Za ta dela je zdaj država pobirala davek, katerega pa naj zdaj odstopi oblastnim skupščinam v tisti izmeri, kakor jim je odstopila tudi delo. Zato je proračunski predlog, ki ga je predelaval v torek finančni osek in oblastna skupščina te dni raz-

pravlja o njem, tak, da ima 58.143.030 Din stroškov, dohodkov pa nobenih. V kolikor posamezna posestva in druge ustanove, ki jih je zdaj oblastna skupščina prevzela v svojo last, donesajo dohodkov, se je že vzelo v račun in se je dal v proračun le znesek primanjkljaja. Teh 58.143.030 dinarjev mora zdaj dati država oblastni skupščini v Mariboru na razpolago, da bo mogla začeti z delom čimprej.

Predlog proračuna oblastne skupščine za 1927-1928.

Oblastna skupščina bo porabila to vsoto za sledeče stvari: Splošna oblastna uprava, uradi, pisarne, prostori za urade in skupščino bo stalo 2.503.790 Din. — Javna dela, ceste, vodne zgradbe in razna zboljšanja zemlje, uređitev plavov in hudournikov, so preračunjena na 23.268.285 Din. — Za kmetijstvo, kmetijsko šolstvo, poljedelstvo, živinorejo, vinarstvo in sadjarstvo, kmetijsko preizkuševališče semen in semenogojstvo, zadrugištvo in agrarne zadeve, živinozdravništvo, gozdarstvo, se bo v tem letu porabilo 7.053.142 Din. Važna panoga je tudi skrb za zdravstvo in socialne zadeve, kakor za bolnišnice, hiralnice, brezplačno zdravljenje revnih slojev, skrb za zapuščeno mladino itd. Ti izdatki bodo znašali 13.497.405 Din. — Za povzdigo obrti, trgovine in industrije, poleg tega pa za ljudsko prosveto se je predložila vsota 1.061.000 Din.

Ker pa je treba tudi novih naprav, kjer sedanje ne zadoščajo, je rednemu proračunu dodan še izredni za nove ceste 5.259.408 Din in za zdravstvo 5.501.000 Din.

SLS dobro gospodari!

Te vsote, ki so v predlogu proračuna, se bodo morale v posameznih točkah izpremeniti, o čemer bomo pa v prihodnjem Gospodarju več poročali. Ta proračun pa že kaže, kako prav je imelo slovensko ljudstvo, da je zaupalo to gospodarstvo samo SLS, ki je stranka dela in reda in poštenja. Upamo, da se bo posrečilo osredniti beogradske vladi dopovedati, da za ta proračun izplača označeno vsoto, da odstopi del davkov, ki jih že pobira. In tako prihaja čas, kakor ga je SLS s svojo vztrajnostjo pripravila, da postaja slovenski narod na svoji zemlji svoj gospod.

Gospodarstvo.

Konjerejem Spod. Ptujkega polja. Konjereja na Sp. Ptujem polju in v Slov. goricah je po vojni močno nazadovale. Glavni vzrok temu je bilo občutno pomanjkanje lepih izvornih belgijskih državnih žrebcev. Na ta nedostatek se je sicer večkrat opozarjalo konjerejsko društvo in druge mednarodne činitele, a brezuspešno, ker država ni več nakupovala belgijskih žrebcev, a domači pa so došli. Zato so nekateri zavedni konjereji ptujkega in ormoškega okraja dali pripuščati svoje plemenske kobile na sosednem Hrvatskem, kjer je več lepih izvornih belgijskih zasebnih žrebcev. Vendar večina konjerejev tega ni delala, ker po več daleč iti na Hrvaško nima vsaki veselja, pa tudi ne časa. Zato so pa nekateri plemenje konj opustili, ker pripuščati kobile k slabim plemenjakom se ne izplača, ker taka žrebeta nimajo skoro nobene cene, dočim žrebeta od lepih plemenjakov so vedno dobro plačano blago. Da se temu zlu odpomore, sta se znašla dva požrtvovalna konjereja, že dobro poznani Franc Rižnar iz Gajovec od Sv. Marjete na Pesnici in Franc Horvat iz Osušovec pri Sv. Lenartu pri Vel. Nedelji. Ta dva sta si sama na lastne stroške nabavila dva res krasna, izvorna belgijska žrebca, ki sta te vrste edina na celem Spodnjem Ptujem polju in sosednem delu Slov. goric in Haloz. Tako imajo po več letih naši konjereji zopet priložnost svoje kobile dati plemeniti od lepih žrebcev, si potem izrediti lepih žrebet in pozneje konj, ki imajo vedno dobro ceno. Tako bi si zopet izboljšali naše plemje, imeli iz konjereje lepše dohodke in naši konjereji zopet nazaj pridobili prejšnji sloves in veljavo.

Kaj je z desetkom? Na razna vprašanja odgovarjam, da je znižani desetek v veljavi že od 1. aprila 1927. Pri kupnih in prevzemnih pogodbah je naša vlada znižala desetek pri nepremičninah od 6 do 4%, pri premičninah pa od 2 na 1%. Pri starših in otrocih pa je desetek pri čisti vrednosti imetja do 150.000 Din popolnoma odpisan. Tudi to velja od 1. aprila 1927. Vse to je sprejeto v finančnem zakonu. — Franjo Žebot.

Objava davčnega okrajnega oblastva v Mariboru v zavezi na novo uvedenega davka od zaslužka zasebnih nametencev: S členom 79, točka 6 finančnega zakona za leto 1927-28 se je uvedel davek od zaslužka zasebnih nametencev, všteti trgovske in obrtne pomočnike-ce. Da se davčnim zavezancem olajša sestava tozadevnih prijav, naložilo je davčno oblastvo posebno tiskovino, ki ima na eni strani detajliran ključ za izračunanje tega davka, na drugi strani pa lestvico invalidskega davka in komorske doklade. Tiskovine se dobijo pri davčnem okrajnem oblastvu v Mariboru soba 77 ter pri davčnih uradih Konjice, Slov. Bistrica in Sv. Lenart v Slov. goricah, proti plačilu nabavnih stroškov.

Loče. Na cvetno nedeljo se je ustanovila Kmetijska podružnica v Ločah. Občni zbor je bil zelo dobro obiskan. Podružnica šteje danes 54 članov. Gospod kmet. nadzornik Zupanc je govoril o veliki potrebi združitve kmetov v takšne organizacije, razpravljaj podružniška pravila. Nadalje nam je povedal v prav privlačnih in zanimivih besedah o važnosti in vrednosti vzgoje štajerske kokoši, o velikem donesku dobička pri izvažanju jajc, ter končno povdarjal potrebo pravilne živinoreje, zlasti izbire našemu kraju prikladnih plemen. Gospod živinozdravnik Kenda nam je pa razložil bolezen metljavost pri živini, ki danes tako močno in obširno nastopa, povedal, kaj je ta bolezen, kako nastane in kako jo zatiramo. Z veseljem in hvaležno smo po poslali oba predavatelja, kajti sami kmeti čutimo danes potrebo takšnih poučnih predavanj. Kmetje, ki še niste vpisani pri podružnici, dajte se vpisati v sedanjem času je velike važnosti takšno udruženje.

Rimske Toplice. Zaključna prireditve prvega drž. kmečkogospodinjstva tečaja v laškem okraju se je vršila dne 10. t. m. v Rimskih Toplicah pri »Stari postji«. Prireditve, katero je z vso lastno ji spretnostjo in pridnostjo aranžiral voditeljica tečaja gđ. Rožnikova, so posetili mnogi gostje, predvsem načelnik okr. zastopa g. M. Hrastnik, župan g. Sluga, šolski upravitelj g. Majer, poslanec g. Deželak, kmet. ref. g. Wernig itd. Navzoči zastopniki našega ljudstva so se prefrčali, kako velik je vzgojni vpliv teh kratkih in prepotrebni gospodinjstkih tečajev — pre-